

Sygn. akt I UK 134/17

POSTANOWIENIE

Dnia 30 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska

w sprawie z odwołania A.N.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.
o odpowiedzialność członka zarządu za nieopłacone składki,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 30 stycznia 2018 r.,
skargi kasacyjnej A.N. od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 30 listopada 2016 r., sygn. akt III AUa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania**
- 2. odstępuje od obciążania A.N. kosztami postępowania przed
Sądem Najwyższym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 listopada 2016 r. Sąd Apelacyjny w [...], III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił apelację ubezpieczonej A.N. od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. z dnia 19 maja 2015 r., którym oddalono jej odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w K. z dnia 21 marca 2012 r. o ustaleniu jej odpowiedzialności za zaległość składkową spółki z ograniczoną odpowiedzialnością P. z siedzibą w K..

Skarga kasacyjna ubezpieczonej została oparta na podstawie naruszenia prawa materialnego - art. 116 § 1 pkt 1 lit. a i b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 613) oraz w związku z

art. 31 i 32 ustawy z dnia 13 października 1998 r. ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 963 ze zm.) przez dokonanie ich błędnej wykładni i niewłaściwe zastosowanie. Skarżąca zarzuciła bezpodstawne przyjęcie bezskuteczności egzekucji zaległości składkowych z majątku spółki; podniosła, że egzekucja prowadzona przez organ rentowy była spóźniona i nierzetelna oraz kierowana tylko do części majątku spółki (rachunku bankowego) oraz że nie wykorzystano innych sposobów egzekucji. Wskazała, że nie uwzględniono też okoliczności zwalniających ją z odpowiedzialności, tj. jej niezawinienia w niezgłoszeniu wniosku o upadłość wynikającego ze związania uchwałą zgromadzenia wspólników spółki o dalszym istnieniu spółki i wprowadzeniu programu naprawczego oraz przeszkód osobistych związanych z chorobą jej i jej syna. Podniosła też, że zgłaszając rachunek bankowy, wskazała mienie, z którego egzekucja była możliwa.

W ramach tej podstawy skarżąca zarzuciła również naruszenie art. 116 § 1 pkt 1 lit. a i b Ordynacji Podatkowej w związku z art. 11 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 233) przez błędną wykładnię i uznanie, że właściwym czasem na zgłoszenie przez członka zarządu wniosku o ogłoszenie upadłości lub wszczęcie postępowania układowego był czerwiec 2008 r., podczas gdy spółka w 2008 r. miała tylko przejściowe problemy związane z regulowaniem należności, lecz nie była w stanie niewypłacalności.

W skardze wytknięto naruszenie także art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. przez zastosowanie prawa materialnego do niedostatecznie jasno ustalonego stanu faktycznego, pomijającego analizę lat 2008 i 2009 r., gdy spółka odnotowywała wpływy na rachunek bankowy i regulowała zobowiązania, art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. przez niewyczerpujące odniesienie się do całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz art. 378 § 1 oraz 382 i 468 § 2 pkt 4 k.p.c., polegające na całkowitym pominięciu zarzutu apelacji dotyczącego wskazania rachunku bankowego, co wynika z postanowienia o umorzeniu postępowania egzekucyjnego z dnia 13 października 2011 r., a także niesprostowanie łącznej wysokości zaległości z tytułu nieopłaconych składek.

Skarżąca określiła skargę jako oczywiście uzasadnioną i na tej podstawie wniosła o przyjęcie jej do rozpoznania. W uzasadnieniu wniosku wskazała, że „z materiału dowodowego, a to: tytułów egzekucyjnych wydanych przez organ dopiero w dniu 26 sierpnia 2009 r. i częściowo w dniu 22 lutego 2010 r. i dokumentów organu o prowadzeniu egzekucji, z których pierwszy pochodzi dopiero z sierpnia 2009 r.. wyciągów z rachunku bankowego Spółki z B. SA (w aktach sprawy), gdzie widnieją wpływy na rachunek Spółki, wynika, iż nie została spełniona przesłanka pozytywna w postaci bezskuteczności egzekucji, gdyż egzekucja była spóźniona (zaległość istniała już od 05.2008 r., a tytuły egzekucyjne w części dopiero zostały wydane w dniu 26 sierpnia 2009 r., a pierwsze czynności egzekucyjne podjęto w sierpniu 2009 r.) oraz nierzetelna, a skarżąca wskazała rachunek bankowy organowi, o czym stanowi postanowienie w sprawie umorzenia postępowania egzekucyjnego z dnia 13 października 2011 r. (w aktach sprawy, k. 22-21 akt ZUS), zatem wskazała mienie, z którego egzekucja była możliwa, jak również z uchwały Zgromadzenia Wspólników Spółki z dnia 10 listopada 2009 r., gdzie przyjęto program naprawczy Spółki, dokumentu o rezygnacji z funkcji Prezesa zarządu i zaświadczeń lekarskich skarżącej i jej syna, wynika, iż skarżąca nie może ponosić odpowiedzialności za zaległości składkowe spółki z o.o., jako członek jej zarządu; gdyż wykazała istnienie przesłanek wyłączających jej odpowiedzialność za zobowiązania z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy i Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. W ocenie skarżącej naruszenie prawa materialnego i procesowego w tym przypadku nie budzi wątpliwości i pozostaje oczywiste”.

Organ rentowy wnioskował o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie od strony odwołującej na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżąca sformułowała wniosek oparty na przyczynie kasacyjnej ujętej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., w związku z czym należy zwrócić uwagę, że zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury powołanie się na tę przyczynę wymaga wykazania naruszenia prawa w sposób oczywisty, widoczny przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej *prima facie*, w związku z czym już z treści skargi, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań wynika, iż wadliwe zastosowanie przepisu doprowadziło do wydania oczywiście nieprawidłowego orzeczenia i podniesiona podstawa kasacyjna uzasadnia uwzględnienie skargi (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, niepubl.).

Argumenty na rzecz oczywistości skargi kasacyjnej mogą, a nawet powinny utożsamiać się z zarzutami ujętymi w jej podstawach, lecz niedopuszczalne jest ich formułowanie przez wyrażenie niepoddającego się kontroli kasacyjnej braku aprobaty dla ocen mających charakter ustaleń w konkretnym stanie faktycznym. Uzasadnienie wniosku sformułowane wbrew zakazowi konfrontowania przez Sąd Najwyższy oceny dowodów oraz związania ustalonymi w sprawie faktami (por. art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.) nie prowadzi do konkluzji o oczywistej zasadności skargi.

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., a o zwrocie kosztów postępowania kasacyjnego na podstawie art. 102 k.p.c.